

jakási nerovnost mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, pokud jde o nároky mzdové, avšak nelze pochybovati ani o tom, že to jest jen přechodný stav, který se v budoucnu při vhodných k tomu pro obě strany příležitostech přizpůsobí právnímu stavu, vyvolanému vládním nařízením č. 89/35 Sb. z. a n. dobrovolně, aniž byla ztracena důvěra v platný právní řád a vyvolána hospodářská porucha v jednotlivém hospodářském podniku. Podle výkladu vládního nařízení č. 89/35 Sb. z. a n., který mu dává soud dovolací, jest opodstatněn dovolací důvod právní mylnosti žalovanou firmou uplatněný i neoprávněnost žalobního nároku. Žaloba musela býti proto zamítnuta.

Čís. 15002.

Pohledávku podle § 120 čís. 2 ex. ř. může věřitel uplatňovati přímo sporem proti vnucenému správci, aniž je odkázán na exekuční řízení rozvrhové podle § 122 ex. ř.

I vnucenému správci, žalovanému o plnění, jest uložiti plnění do 14 dnů pod exekucí.

(Rozh. ze dne 28. února 1936, Rv I 2322/33.)

Prv ý s o u d vyhověl žalobě na zaplacení dlužné pojistné prémie, pokud byla podána na dlužníka, zamítl ji však, pokud směřovala proti vnucenému správci dlužníkůvých nemovitostí. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby i proti vnucenému správci. D ů v o d y: Exekuční řád sice nikde nepraví, že vnucený správce může býti žalován z právních jednání, jež byla uzavřena za vnucené správy, nebo dokonce před jejím uvalením, že však žalován býti může, podává se z právního postavení vnuceného správce. Dle ustanovení § 109 ex. ř. má učiniti vnucený správce opatření, jichž je třeba, aby nemovitosti mu odevzdané — totéž platí dle §§ 334 a 341 ex. ř. i o právech a podnicích — mohly býti ve smyslu hospodářském řádně a výhodně užívány. Zákon dává tu vnucenému správci postavení, které se svým obsahem hodně přibližuje k postavení vlastníka věci a vnucený správce je oprávněn ke všemu, co se správou obyčejně souvisí. Z toho plyne, že vnucený správce, pokud vnucená správa trvá, je zástupcem dlužníkovým ve všech věcech, jež se týkají majetku vnucenou správou stíženého a že je ke všem sporům, jež se týkají správy, nejen aktivně, nýbrž i pasivně výlučně legitimován.

Opačný náhled vedl by nezbytně k neudržitelnému výsledku, že by dlužník, jemuž se při povolení vnucené správy zapovídá, aby nakládal užitky věci vnucenou správou postižené (§ 99 ex. ř.), kdyby byl žalován, přece mohl nároky třetích osob na uspokojení z výtěžků vnucené správy uznati, a tak výtěžky těmi sám nakládati. V souzeném případě jde o zaplacení prémie na základě smlouvy pojišťovací, kterou uzavřel pro rok 1932 dlužník. Tuto prémii je vnucený správce, jemuž byly nemovitosti odevzdány dne 30. června a 1. července 1932, povinen zaplatiti dle § 120 čís. 2 ex. ř. přímo z výtěžku vnucené správy bez souhlasu

soudu exekučního a pakliže tak neučinil, nesmí se pozastaviti nad tím, že je na splnění této své povinnosti žalován. Poněvadž žalovaný dlužník byl pravoplatně již odsouzen, bylo vysloveno, že vnucený správce má platiti rukou společnou a nedílnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jest nerozhodné, zda žalovaný uznal pohledávku žalobkyně před sporem anebo teprve za sporu. Uznání dlužníkově není důvodem, aby žaloba na zaplacení byla zamítnuta, poněvadž uznáním nebyla pohledávka zaplacená (§§ 1412 obč. zák.) a nezanikla. Rozdíl jest jen v tom, že uznání, které se stalo před sporem, musí býti dokázáno (§ 366 c. ř. s.), kdežto pro uznání za sporu může býti žalobcem navrženo, aby byl vydán rozsudek pro uznání (§ 395 obč. zák.). V žádném z obou těch případů není však žaloba ani nehospodárnou ani zbytečnou, poněvadž věřiteli jde o to, aby získal exekuční titul, na základě něhož by mohl donutiti žalovaného jako vnuceného správce k placení, kteréžto oprávnění mu pouhé uznání pohledávky nedává. Mylný je proto názor dovolatelův, že by byl pasivně legitimován ke sporu jen tehdy, kdyby šlo o popřenou jím pohledávku a neplyne to ani z rozhodnutí čí. 10006 Sb. n. s. Žalobkyně není také odkázána se svým nárokem na exekuční rozvrhové řízení podle § 122 ex. ř., když jest vnucený správce povinen její pohledávku zaplatiti přímo podle § 120 čí. 2 ex. ř. jako každou jinou pohledávku vzniklou z řádné správy nemovitosti, nehledě ani k tomu, že rozvrhové řízení se týká jen zbytku výtěžku po srážce výdajů přímo zaplacených a že pojišťovna k rozvrhovému roku ani zvána býti nemá (§ 123 ex. ř.). Mylný jest i názor dovolatelův, že pohledávka jest splatna jen proti dlužníku, ne také proti němu, poněvadž prý nemá z vnucené správy žádných výtěžků, jichž by mohl k placení použiti. Neboť splatnost pohledávky nezávisí na dostatku platebních prostředků osoby k placení povinné. Dlužníkem zůstává ovšem nadále původní dlužník. Jemu jest jen odňato právo nakládati s výtěžky vnucené správy, jež přešlo na vnuceného správce. O tomto platí ustanvení § 1034 obč. zák., jež nevylučuje použití zákonných předpisů o zmocnění. Podle § 1017 obč. zák. představuje vnucený správce dlužníka a vnucenou správou nenastává žádná změna ani v osobě dlužníkově, ani v pohledávce, a nemůže proto tatáž pohledávka proti témuž dlužníku míti vedle sebe dvě různé doby splatnosti. Nedostatek výtěžků vnucené správy není ani jinak důvodem k zamítnutí žaloby, a to ani pro tentokráte, neboť nelze žalobkyni odepřiti právo, aby si pro správnou a splatnou pohledávku opatřila exekuční titul. Jaký výsledek bude míti výkon odsuzujícího rozsudku v exekučním řízení, není pro spor rozhodné. Rozsudkový výrok odvolacího soudu není neurčitý, neboť jest z něho zřejmé, že zažalovaná pohledávka má býti uhrazena z výtěžků všech nemovitostí, na něž byla zavedena vnucená správa. Mylným jest názor dovolatelův, že zažalované pojistné prémie se mají platiti z výtěžků jen oněch pozemků, zasažených vnucenou správou, jichž se pojištění týká. Neboť celá spravovaná nemovitost, ať již vlastní anebo zpachtovaná, tvoří hospodářský celek, takže jedna její část se bez druhých při řádném ho-

spodaření ani výhodně použití nedá a všechny části se navzájem doplňují. Nelze proto při placení pojistných prémie činiti rozdíl mezi výtěžky hospodaření podle jednotlivých pozemků, nýbrž jest se řídití podle celku. Že jest i vnucenému správci uložiti plnění do 14 dnů pod exekucí, bylo vyloženo v rozhodnutí bývalého vídeňského nejvyššího soudu čís. 3447 G. U., na něž se odkazuje, neboť i dovolací soud uznává jeho důvody za správné.

Čís. 15003.

Škoda, ktorú utrpel záložný veriteľ tým, že výkonný orgán nesložil výťažok dražby hnutelných vecí u súdu, ale vyplatil vymáhajúcemu veriteľovi a dlžníkovi, je predmetom syndikátneho nároku podľa zákona z 12. júla 1872 čís. 112 r. z.

(Rozh. z 2. marca 1936, Co IV 7/35.)

Žalobník nadobudol na hnutelnostiach exekútky exekučné záložné právo pre svoju pohľadávku. Okresná nemocenská poisťovňa v U. viedla proti tejže exekútke exekúciu pre svoju pohľadávku a v tejto exekúcii byly hnutelnosti — zaťažené už exekučným záložným právom žalobníka — predané. Výkonný orgán však výťažok dražby nesložil u súdu, ale vyplatil z neho Okresnej nemocenskej poisťovni v U. jej pohľadávku a zbytok vydal dlžníkovi. Žalobník domáhal sa žalobou podľa zák. čís. 112/1872 r. z. proti čsl. eráru náhrady škody, vzniklej mu tým, že z dražebného výťažku nebola jeho pohľadávka uspokojená.

Najvyšší súd ako súd odvolací vyslovil, že čsl. štát je zodpovedný žalobníkovi za škodu, pokiaľ mu bola spôsobená pokračovaním výkonného orgánu dotyčne dražebného výťažku, a to z týchto dôvodov:

Výkonný orgán okresného soudu v U. porušil jasný předpis § 36 čl. VI. zák. čís. 23/1928 Sb. z. a n., nesloživ dosažený výtěžek u dražebního soudu, ačkoliv nemocenská pojišťovna nebyla jediným záložním věřitelem a tím se stalo, že část tohoto výtěžku nemohla býti použita k částečnému uspokojení pohledávky žalobcovy, jak by se bylo stalo při pravidelném pokračování exekučního orgánu, a žalobce byl tak o tuto částku poškozen. Námitky žalované strany uplatňované proti nároku žalobcovu na náhradu škody způsobené protiprávním postupem výkonného orgánu jsou neodůvodněné. Je bez právní podstaty námitka, že výkonný orgán Vojtěch E. nemůže býti uznán za soudního úředníka ve smyslu zákona čís. 112/72 r. z., poněvadž byl ve skutečnosti zaměstnancem vymáhající věřitelky okresní nemocenské pojišťovny a touto také placen. Nezáleží na tom, kým byl výkonný orgán placen, nýbrž na tom, zda byl pověřen soudem výkonem spadajícím do oboru soudní působnosti a zda se tímto pověřením stal orgánem soudním; i kdyby toto pověření se bylo stalo neprávem, nebyla by tím dotčena odpovědnost Československého státu, neboť provedená exekuce by i pak zůstala